

Monumentnummer*: 531177

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 28 juni 2010
Kadaster deel/nr 82933/194

Woonplaats* Arnhem
Gemeente* Arnhem
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Arnhem
Locatieomschrijving Deelen: Klein-Heidekamp

Kadastrale gemeente* Arnhem
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1541

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 1-21 ligt vrijstaand in bebost gebied aan de westzijde van de westelijke van de beide noord-zuid lopende wegen op Klein-Heidekamp. De daknok ligt evenwijdig aan de weg. Gebouw 1-21 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen garage ten dienste van vrachtwagens van het Nachtjagdgeschwader 1 dat zijn hoofdkwartier in Klein-Heidekamp had, en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in brinkdorppachtig verband geplaatste gebouwen en is op microniveau een solitair gebouwd pand, oorspronkelijk schuin tegenover een ten zuidoosten gelegen meer open terrein. In de jaren 1950 en daarna is het pand gewijzigd door het inbrengen van een kantoorpui in een garagetravee, door vernieuwing van de toegangsdeuren van het resterende garagedeel met aluminium rolluiken, door een kleine aanbouw aan de achterzijde, enkele gevelopeningen, houten delen in de top van de kopse gevels en door het aanbrengen van betonnen sneldekpannen. Een van de interne scheidingsmuren, uitgevoerd als scherfmuren, is gesloopt.

Omschrijving

Eenlaagse bakstenen GARAGE op langgerekte, zes traveeën brede, rechthoekige plattegrond en gedekt met een zadeldak tussen in de top relatief recent van houten delen voorziene puntgevels. De oostelijke, naar de weg gekeerde en oorspronkelijk open voorgevel is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

door vijf bakstenen muurdammen of penanten in zes traveeën van gelijke breedte verdeeld. De westelijke achtergevel bevat bouwsporen van een aantal dichtgezette, van oorsprong ronde met rollaag uitgevoerde vensteropeningen. In het interieur in het verlengde van de muurdammen halfhoge 55 cm dikke muren voor scheiding in zes dubbele garages, gedeeltelijk later opgetrokken tot hoge scheidingsmuren. Van de gesloopte scherfmuur zijn sporen in de vloer bewaard.

Motivering GARAGE van algemeen belang als herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege:

- architectuurhistorische waarde door de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant en de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en de voor het bouwtype kenmerkende bouwsporen,
- krijgs- en cultuurhistorische waarde als enige garage in het legerdorp Klein Heidekamp waar de staf gelegerd was van het Nachtjagdgeschwader 1, waarmee door moderne radarsystemen een nieuwe oorlogvoering begon,
- stedenbouwkundige en ensemblewaarde door de inbedding in de kunstmatig opgezette brinkdorpstructuur en de daardoor bewerkstelligde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument